

A Ko ha 'Ilo mo ha 'ofa (1 Kolinito 8 Ko e me'akai na'e feilaulau'aki ki he ngaahi 'aitolí)

- ❖ 'Oku "vahevahe" 'e Paula 'a e siasi ki ha kulupu 'e ua: ko e "malohi" mo e "vaivai".
— 'Oku mahino ki he kau malohi ko e me'a noa pe 'a e ngaahi tamapua, he 'oku taha pe 'a e 'Otua mo'oni. 'Oku te'eki ai ke mahino ki he vaivai 'a e poini ko 'eni (1 Kolinito 8:4-7a).
— 'Oku kai 'e he malohi 'a e kakano'i manu 'oku feilaulau'aki ki he ngaahi tamapua koe'uhi he 'oku nau 'ilo'i he 'ikai lava 'e he ngaahi tamapua 'o faka'uli'i 'a e me'akai. 'Oku tui 'a e vaivai 'oku nau angahala kapau te nau kai 'a e kakano'i manu ko ia (1 Kolinito 8:7e)
- ❖ Ka 'e lava 'e he kau malohi, 'i he'enu 'ilo mo e fa'ifa'itaki'anga, 'o fakatupu 'a e vaivai ke to (1 Kolinito 8:10). Ko e 'ofa ki hono tokoua, kuo pau ke mapule'i ia 'e he malohi (1 Kolinito 8:11-13).
- ❖ 'Oku totonu ke fakamu'omu'a 'e he kau Kalisitiane 'a e 'ofa 'i he taimi 'oku hoko ai 'a e 'ilo ko ha maka tukia'anga ki he tokoua "vaivai" ('i he founa 'o e tupulaki)

E Ko e ngaahi totonu 'o e ongoongolelei (1 Kolinito 9 — 'Oku faka'ikai'i 'e Paula 'ene ngaahi totonu)

- ❖ Na'e faka'ikai'i 'e Paula ha totonu 'e tolu koe'uhi ko 'ene 'ofa ki he vaivai:
 - * Totonu ke fafanga'i koe 'e he fakataha'angá (1 Kol. 9:4)
 - * Totonu ke 'alu fakataha mo hono uaifi (1 Kol. 9:5)
 - * Totonu ke 'oua 'e fai ha ngaue angamaheni ki hono tokanga'i (1 Kol. 9:6):6)
- ❖ Neongo na'e fakamahino'i 'e Sisu ko kinautolu 'oku nau malanga'i 'a e ongoongolelei 'oku totonu ke nau mo'ui mei he ongoongolelei, ka na'e fakatou fakafisinga'i ia 'e Paula mo Panepasa koe'uhi ke 'oua na'a ta'ofi 'a e kakai tui (1 Kolinito 9:12-14; Lk . 10:7)

F Ngaahi Lesoni mei he Kuohili (1 Kolinito 10:1-13 Fakatokanga fekau'aki mo e tauhi 'aitolí)

- ❖ Ko e a'usia 'o e 'Ekesotosi, 'a ia 'oku mahino fakalaumalie, 'oku faitatau ia mo kitautolu. 'Oku hange 'a e kolosi 'i tahi ko 'etau fuakava 'i he papitaiso (1 Kolinito 10:1-2). Ko e me'akai mo e inu na'a nau kai 'i he toafa 'oku hange ia ko 'etau kau 'i he 'Ohomohe 'a e 'Eiki, 'a ia 'oku tau kai mo inu fakalaumalie ai 'a e sino mo e ta'ata'a 'o Sisuu (1 Kolinito 10:3-4).
- ❖ Tokanga! Neongo 'enu hokosiá, na'e tō 'a e kau 'Isilelí ki he ngaahi angahala mamafa, 'o kau ai 'a e tauhi 'aitolí mo e 'ulungaanga ta'etāú. 'Oua mu'a na'a tau tō ki he tauhele tatau! (1 Kolinito 10:5-10).
- ❖ Ko ia 'oku faka'osi 'e he 'aposetolo 'a e kongá ko 'eni 'aki ha fale'i malohi: "Ko ia, ko ia 'oku ne fakakaukau 'oku ne tu'u ke ne tokanga telia na'a ne hinga" (1 Kolinito 10:12)

H Li'aki 'a e tauhi tamapua (1 Kolinito 10:14-22 Ko e ipu 'a e 'Eiki mo e ipu 'o e kau tevolo)

- ❖ Kapau 'e lava ke kai ta'e hoha'a 'a e me'akai 'oku feilaulau'i ki he ngaahi tamapua, ko e ha 'oku hange 'oku fale'i ai ia 'e Paula 'i he 1 Kolinito 10:20?
- ❖ Ko e me'a kehe 'a e kai kakano'i manu 'i 'api, ta'e 'i ai ha halaia, pea ko e me'a kehe ia ke fai ia lolotonga ha katoanga fakapule'anga 'oku lotu ai ki he ngaahi tamapua. 'I he'ene kau 'i he ngaahi katoanga peheé, 'oku faka'ikai'i ai 'e he tokotaha tuí 'a 'enu tuí pea tali 'a e lotu 'aitolí.
- ❖ 'I he'etau ma'u 'a e Lotu Ma'oni'oni 'oku tau hoko ai ko e kongá 'o e sino 'o Kalaisi (ko e siasi), ka 'i he'etau kau 'i he ngaahi ouau tauhi tamapua, 'oku tau kau ai mo e kau tevolo (1 Kolinito 10:16-20).
- ❖ He 'ikai ke tau lava 'o to'o 'a e ipu 'o e Lotu Ma'oni'oni, 'o fakahikihiki'i 'a Sisu, pea —'i he taimi tatau— to'o mei he ipu 'oku fakahikihiki'i 'a e kau tevolo (1 Kolinito 10:21)

I Ko e me'a 'oku fakalao mo e me'a 'oku taau (1 Kolinito 10:23-33 Fai 'a e me'a kotoa pē ke fakalāngilangi'i ai 'a e 'Otuá)

- ❖ "'Oku ngofua 'a e me'a kotoa pe, ka 'oku 'ikai 'aonga 'a e me'a kotoa pe" (1 Kolinito 10:23). Sipinga pau 'e ua:
 - Na'e fakatau atu 'e he fale fa'o manu 'a e me'akai na'e feilaulau'i ki he ngaahi 'aitoli mo e me'akai na'e te'eki ke feilaulau'aki. Na'e 'ikai fie ma'u ke fehu'i 'e he tokotaha tui fekau'aki mo hono tupu'anga koe'uhi ke 'oua na'a ne fakakaukau 'oku ta'efakalao ke kai 'a e fa'ahinga kakano'i manu ko ia (1 Kolinito 10:25).
 - Na'e fakaafe'i 'e ha tokotaha ta'etui ha tokotaha tui ke kai. Na'e kai ta'e fehu'ia 'a e tokotaha tui ('oku ngofua 'a e me'a kotoa pe kiate ia). Ka na'e pehe 'e he tokotaha talitali, na'e 'oatu 'a e kakano'i manu ki

ha tamapua. Ko ia ai, koe'uhi ke 'oua na'a faka'ita'i 'a e konisenisi 'o e tokotaha talitali, na'e pehe 'oku ta'efe'unga ke kai 'e he tokotaha tui 'a e kakano'i manu ko ia (1 Kolinito 10:27-29)

- ❖ Ko e ngaahi tefito'i mo'oni 'o e ngaahi fakahinohino ko 'eni 'oku ua foki: ke fakafeta'i ki he 'Otua 'i he me'a kotoa pe (1 Kolinito 10:31); pea ke fekumi ki he lelei 'a e ni'ihiki kehe (1 Kolinito 10:24, 32).
- ❖ 'A ia, ke 'ofa ki he 'Otua 'o lahi hake 'i he me'a kotoa pe pea ki ho kaunga'api 'o hange pe ko koe (hange ko e kole 'a Sisu ki he talavou koloa'ia)